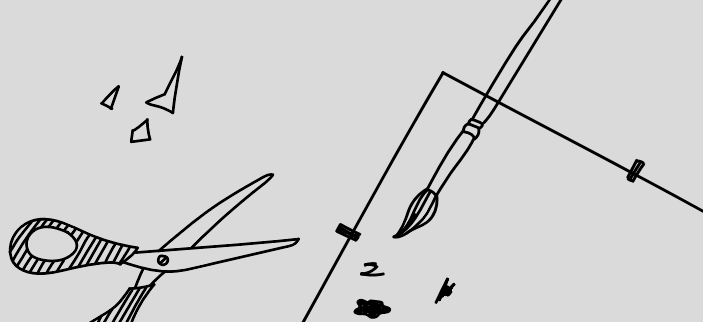

COLLAGE – COŽE?

metodický list

Anotace

Žáci vytváří jako finální výstup fotografickou koláž v grafickém editoru. Než k tomu přistoupí, seznámí se s výtvarnou technikou koláže, s její historií a s jejími nejvýznamnějšími představiteli. Každý žák následně s využitím pracovního listu vytvoří vlastní papírovou koláž. Nově získaná zkušenost žákům umožní uvědomit si, co je pro vytváření koláže důležité.

Cílová skupina

6. a 7. ročník ZŠ

Vzdělávací cíle

- Žáci se seznámí s výtvarnou technikou koláže.
- Žáci rozvíjí své estetické vnímání a schopnost práce s materiálem.
- Žáci se zaměřují na detail, symbol, znak.
- Žáci jsou seznámeni s historií techniky koláže a jejími hlavními představiteli.
- Žáci tvoří svou vlastní koláž.

Kompetence

osobnostní rozvoj, komunikace, představivost

Časová dotace

45 minut

Pomůcky:

nůžky, papíry, tužky, barvy, štětce, lepidla dle počtu žáků, noviny, časopisy (ideálně s matnými stránkami), matné obrázky a ilustrace, vzorové fotografie, případně obrázky vytištěné z internetu, staré odložené knihy nebo učebnice, pohledy, lístky apod.

Postup

Učitel se zeptá žáků, co podle nich znamená slovo collage. Poté, co žáci učiteli sdělí své nápady, učitel je informuje, že slovo koláž pochází z francouzštiny a znamená „lepení“, a odkazuje tedy k tomu, jak koláž vzniká.

Evokace

Učitel a žáci se mohou podívat na následující doporučené inspirativní video, které je vhodné k nastolení tématu a získání představy o tom, co je collage.

Inspirující koláže Vladimíra Holuba:

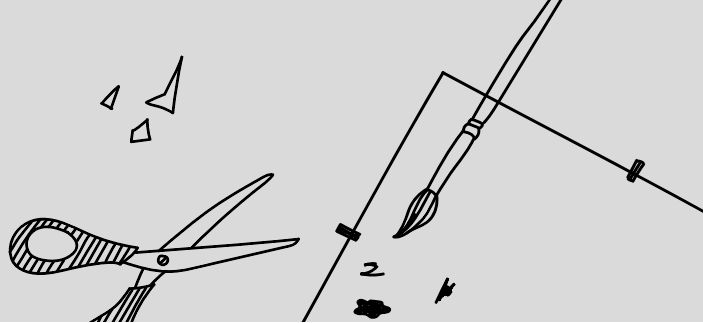
https://www.youtube.com/watch?v=2Pen2-q_XIg

Učitel může po třídě nebo po volné školní chodbě rozmístit ukázkové koláže a vytvořit

COLLAGE – COŽE?

metodický list

tak malou improvizovanou výstavu, kterou si žáci prohlédnou. Poté se vrátí zpět do třídy a společně diskutují o tom, co žáci viděli, jaké asociace je napadají, jak se podle nich tato technika jmenuje a co je pro ni typické/důležité. Pro účely výstavy lze využít tyto koláže, které mohou zároveň sloužit jako pomyslná časová osa vývoje koláže. Na odkazech jednotlivých umělců lze nalézt ukázky jejich práce, které si můžete pro účely výstavy vytisknout.

domácí umělci:

- Jindřich Štýrský (*1899) <https://1url.cz/MKRPU>
- Karel Teige (*1900) <https://1url.cz/RKRPF>
- Adolf Hoffmeister (*1902) <https://1url.cz/iKRPI>
- Vladimír Holub (*1912) <https://1url.cz/WKRPS>
- Jiří Kolář (*1914) <https://1url.cz/tKRPV>

světoví umělci:

- Pablo Picasso (*1881) <https://1url.cz/GKRPO>
- Georges Braque (*1882) <https://1url.cz/aKRPO>
- Juan Gris (*1887) <https://1url.cz/aKRP9>
- Max Ernst (*1891) <https://1url.cz/wKRPP>

Další inspirativní odkazy:

Recykliteratura: <https://www.facebook.com/recykliteratura/>

Helen Čubová: <http://www.hecubadesign.cz/art/collage/>

Část I.

Když si učitel a žáci prohlédnou výstavu, sednou si spolu do kruhu a diskutují o tom, v čem podle nich spočívá umění koláže a co je pro tvorbu koláže podle mínění žáků to nejdůležitější. Učitel může společnou diskusi uvozovat těmito otázkami:

Je něco, co mají podle vás jednotliví umělci společné?

Čím se podle vás naopak liší?

Co je podle vašeho názoru inspiruje?

Případně může prokládat diskusi i doplňujícími úkoly:

Vyberte si jednu koláž a vymyslete jí název.

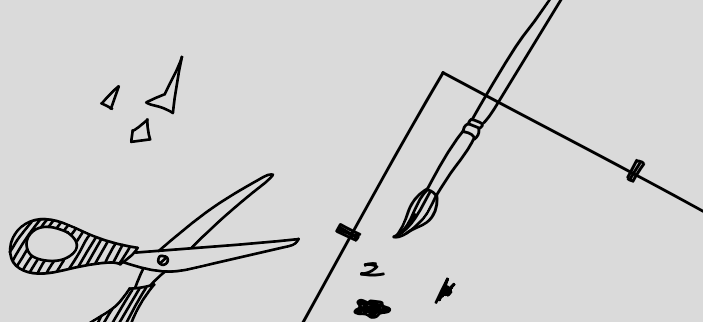
Zkuste říct tři slova, která vás napadnou, když se na tuto koláž podíváte.

Vymyslete krátký příběh, který by se mohl za touto koláží skrývat.

COLLAGE – COŽE?

metodický list

Část II.

Učitel na jeden stůl v přední části třídy shromáždí veškerý materiál, který je potřeba na výrobu koláží:

- nůžky
- lepidla
- noviny
- staré časopisy, učebnice, odložené knihy
- pohledy
- staré nebo vytištěné fotografie
- letáky, seznamy, plakáty
- tužky
- barevné papíry
- barvy
- štětce
- černé a bílé čtvrtky nebo kreslicí kartony A4

Každý žák vytváří svou vlastní koláž dle instrukcí v pracovním listu, pokusí se najít:

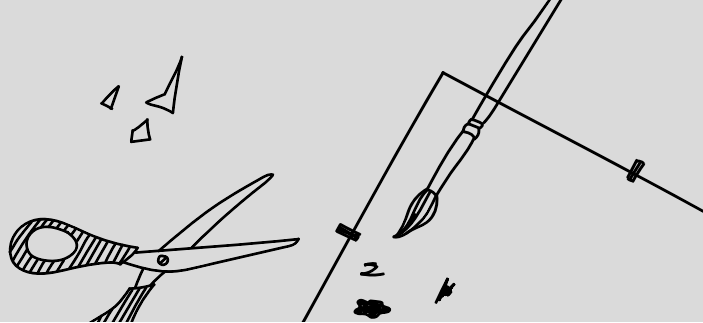
- obrázek zvířete
- dvě věci, které se k sobě vůbec nehodí
- tři různé barvy
- postavu, hlavu nebo část lidského těla
- dva geometrické tvary
- něco, co se mu zdá zvláštní
- něco, co se mu zdá vtipné
- něco, co se tam vůbec nehodí

Stanovené kategorie nejsou závazné, učitel si může vytvořit vlastní, nechat žáky, ať si vytvoří svoje, nebo je případně vymyslet spolu s nimi. Když každý žák nashromáždí dostatek materiálu a vše vystříhne, může začít skládat jednotlivé části na bílou nebo černou čtvrtku (podle vlastních preferencí). Jakmile má každý vymyšleno, jak bude jeho koláž rozvržena, nalepí vše na čtvrtku nebo kreslicí karton tak, aby byl povrch hladký a vše drželo. Vzniklé koláže mohou žáci znovu rozmístit po třídě a prohlédnout si vlastní výstavu. Koláže mohou později sloužit i pro výstavu v rámci školy. Každý žák vymyslí pro svou koláž i název, který může napsat do pravého dolního rohu nebo na zadní stranu, případně na přidaný popisek pod vystavenou koláží. Nakonec žáci doplní poslední část pracovního listu – tři slova, která podle nich vystihují to, co by měla mít každá koláž.

COLLAGE – COŽE?

metodický list

Reflexe

Tvorbu koláže učitel s žáky uzavře krátkou reflexí, kterou může zahájit těmito otázkami:

Co vás inspirovalo? Podle čeho jste vybírali materiál pro svou koláž?

Co vás zaujalo v tvorbě ostatních?

Jak vnímáte techniku koláže teď, když jste si vytvořili vlastní?

Co je podle vás to nejdůležitější?

Co vás inspirovalo při vymýšlení názvu?

Co je podle vás na koláži obtížné?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

